

Domen kommer inte att refereras i publikationen Arbetsdomstolens domar.

ARBETSDOMSTOLENDOM
2020-11-25
StockholmDom nr 64/20
Mål nr A 67/20**KÄRANDE**

OFR/P genom Svenska Polisförbundet, Box 5583, 114 85 Stockholm
Ombud: förbundsjuristerna Fredrik Westin och Jonas Wiberg, samma adress

SVARANDE

Staten genom Arbetsgivarverket, Mäster Samuelsgatan 60,
111 21 Stockholm
Ombud: chefsjuristen Hedda Mann och arbetsrättsjuristen Carl Durling,
samma adress

SAKEN

storleken av allmänt skadestånd för kollektivavtalsbrott

Bakgrund

Arbetsgivarverket och OFR/S,P,O har träffat kollektivavtalet villkorsavtal som i 13 kap. innehåller följande bestämmelse.

12 § Avstängning

Om så nödvändigtvis måste ske kan en arbetstagare, som på goda grunder misstänks för brottslighet eller annan grovt åsidosättande som kan föranleda skiljande från anställningen och situationen är sådan att en fortsatt närvaro på arbetsplatsen riskerar att allvarligt rubba förtroendet för arbetstagarens opartiskhet, eller skada myndighetens anseende eller försvåra den fortsatta utredningen, i avvaktan på arbetsgivarens slutliga ställningstagande avstängas från arbete.

- Avstängning får ske för högst 30 kalenderdagar i sänder.
- Under avstängning behåller arbetstagaren sina anställningsförmåner.
- Ett beslut om avstängning ska hanteras enligt MBL. Detsamma gäller beträffande beslut om förlängd avstängning om inte parterna kommer överens om annat.
- Bestämmelsen gäller inte arbetstagare med fullmaktsanställning.

Parterna är överens om att Polismyndigheten har brutit mot den bestämmelsen genom att stänga av Svenska Polisförbundets medlem Jan Fritz. Bakgrunden till avstängningen var att Jan Fritz hade gjort olämpliga uttalanden under ett telefonsamtal som spelats in och att Polisregion Väst hos Polismyndighetens personalansvarsnämnd hade begärt att Jan Fritz skulle avskedas. Avstängningen inleddes i mitten av juni 2019 och avslutades i samband med att Polismyndighetens personalansvarsnämnd den 27 november 2019 avskrev ärendet. Avstängningen

och varje förlängning av den skedde efter medbestämmandeförhandlingar där arbetstagsidan hävdade att det inte fanns skäl för avstängning.

Parterna tvistar om hur mycket i allmänt skadestånd staten ska betala till Jan Fritz och Svenska Polisförbundet för kollektivavtalsbrottet.

Yrkanden m.m.

OFR/P har yrkat att staten ska förpliktas att betala allmänt skadestånd med 100 000 kr till Jan Fritz och med 150 000 kr till Svenska Polisförbundet, med ränta enligt 6 § räntelagen på beloppen från dagen för delgivning av stämning (den 15 juni 2020) till dess betalning sker. Enligt OFR/P har staten, genom Polismyndighetens avstängning av Jan Fritz, brutit mot 13 kap. 12 § villkorsavtalet och därigenom blivit skyldig att betala allmänt skadestånd enligt yrkandena.

Staten har, såsom det får förstås, medgett att betala allmänt skadestånd med 40 000 kr till Jan Fritz och med 40 000 kr till Svenska Polisförbundet, med ränta enligt 6 § räntelagen på respektive belopp från den 15 juni 2020 till dess betalning sker. Staten har vitsordat yrkad ränta som skälig i och för sig. Enligt staten är det riktigt att staten, genom Polismyndighetens avstängning av Jan Fritz, brutit mot 13 kap. 12 § villkorsavtalet och att staten därför är skyldig att betala allmänt skadestånd till Jan Fritz och Svenska Polisförbundet, dock inte med högre belopp än som medgetts.

Parterna har yrkat ersättning för rättegångskostnader.

Målet har på parternas begäran avgjorts utan huvudförhandling. Staten har åberopat viss skriftlig bevisning. Parterna har i skrift argumenterat om skadeståndsbeloppens storlek och hänfört sig till rättspraxis. OFR/P har i fråga om skadeståndsnivåerna sammanfattningsvis anfört följande.

- Det fanns ingen fråga att utreda.
- Det fanns ingen risk för något förlorat anseende för Polismyndigheten, då Jan Fritz inte använt sociala medier eller på annat sätt försökt att sprida ett budskap.
- Jan Fritz innehade inte någon förtroendeställning eller beslutsposition, och han kunde inte heller på något annat sätt påverka utgången av de ärenden han hade att handlägga.
- Avstängningen ägde rum under en lång tid, vilket påverkade Jan Fritz, som hade rätt till sin arbetsplats, mycket negativt i social mening.
- Avstängningen var i själva verket en bestraffande åtgärd mot Jan Fritz.
- Det torde ha varit uppenbart för Polisregion Väst att Jan Fritz inte skulle komma att skiljas från tjänsten.
- Svenska Polisförbundet har motsatt sig avstängningarna vid varje MBL-förhandling som föregått förnyad avstängning.
- Kollektivavtalsparterna var vid tillkomsten av 13 kap. 12 § villkorsavtalet ense om att det endast är vid mycket grova överträdelser av förpliktelse i anställningsavtalet som avstängning kan bli aktuell.

- Svenska Polisförbundet har ett befogat intresse av att 13 kap. 12 § villkorsavtalet inte används slentrianmässigt av arbetsgivaren.

Domskäl

Staten har erkänt sin skyldighet att betala allmänt skadestånd för kollektivavtalsbrott till såväl Jan Fritz som Svenska Polisförbundet. Arbetsdomstolen finner skäligt att bestämma att staten ska betala allmänt skadestånd med 50 000 kr till Jan Fritz och med 75 000 kr till Svenska Polisförbundet, med fordrad ränta.

I förhållande till omtvistade belopp (100 000 – 40 000 = 60 000 kr respektive 150 000 – 40 000 = 110 000 kr) har OFR/P förlorat mer än staten, 50 000 kr mot 10 000 kr för staten respektive 75 000 kr mot 35 000 kr för staten eller sammanlagt 125 000 kr mot 45 000 kr för staten. OFR/P bör därför betala hälften av statens rättegångskostnader. Vad staten begärt för rättegångskostnader – 37 500 kr – är skäligt.

Domslut

1. Staten ska betala allmänt skadestånd till Jan Fritz med 50 000 kr, med ränta enligt 6 § räntelagen från den 15 juni 2020 till dess betalning sker.
2. Staten ska betala allmänt skadestånd till Svenska Polisförbundet med 75 000 kr, med ränta enligt 6 § räntelagen från den 15 juni 2020 till dess betalning sker.
3. OFR/P ska ersätta statens rättegångskostnader med 18 750 kr för ombudsarvode, med ränta enligt 6 § räntelagen från dagen för denna dom till dess betalning sker.

Ledamöter: Sören Öman, Gösta Rehnstam och Ann Svedberg. Enhälligt.

Rättssekreterare: Pontus Bromander